

جوعارى ساپالى قارجى قوسۇدىڭ ترەڭتىك رولى كورنەكتىلەندى

“ياسى 1 – بەتتە) الدىڭغى 2 ايداعى شىنچياڭنىڭ تۇرقاىي مۇلككە قارجى قوسۇ نايتىچە كورسەتكىشىنە وڭىرلەر بويىنشا نازار سالماق، وختۇستىك شىنچياڭ وڭىرىندە جىلدام ارتقان. وختۇس – تىك شىنچياڭ وڭىرىنە قوسىلعان قارجى ساپكەس مەزگىلدەگىدەن %2. 1۵ ارتىپ، تۇ – راقىي مۇلككە قوسىلعان قارجىدا يەلەگەن ارا سالماعى %3. 44 بولپ، تۇرقاىي مۇلككە قوسىلعان قارجىنىڭ 5. 6 پايىز ارتۇنا تۇرتكى بولغان.

كەزەكتەگى دامۇ كوپتەگەن قىيىنشىلقتار – سىن – ساپستارعا ُوپ كەلگەن جاعداي – دى، ىككى سۇرانىستى كۇش سالا كەڭەيتۇ بېلىغى ۇكىمەت قىزمەتنىڭ الدىڭغى ورنىنا قوپىلدى .”ۇنىمەدى قارجى قوسۇ — ىككى سۇ – رانىستى كەڭەيتۇدىڭ ماڭىزدى ُپىر مازمۇنى، اسرەسە، قازىركى شىنچياڭدا ەكونومىكانىڭ ارتۇن ىلگەرلەتۇدەگى 3‘ تەڭگەرشكىنىڭ ‘ اراسىندا قارجى قوسۇ بۇكىل رايون ەكونومىي – كانىسندا توتەنئشە ماڭىزدى ترەڭتىك رول اىتقارۇدا” ، – دەدى اۆتونومىيالى رايوندىق دامۇ جانە رەفورما كومىتەتى پارتيا باشلىق گروپپياسىنىڭ شۇجىيى ۇڭ كۇپران .

بىلىنر شىنچياڭنىڭ تۇرقاىي مۇلككە قوسقان قارجىسى (شارۇا وتباسلارىن قامتە – مايدى) الدىڭغى جىلداىمدان %6. 7 ارتىپ، GDPدى جوعارىلاتۇدا ماڭىزدى رول اىتقار – دى .بىيل شىنچياڭ ەكونومىكانى دامىتۇ نىسا – ناسىندا تۇرقاىي مۇلككە قوسىلعان قارجىنى %1۱ اينالسىندا ارتتىرۇدى بەلگىلەدى .

نىسان قۇرىلىسنى ەرتە باستان، ناقىي يگەردى

2 – ايدىڭ 10 – كۇنى تۇرپان قالاسى 2023 – جىلغى ُپىرىنىشى ماۇسىمداعى كەلەلى نىسانداردىڭ جۇمىسنى شووعىرلى قالىپىنا كەلتىرۇ جانە باستاۇ سالتىن شىنچياڭ بويىنشا ەڭ الدىمەن وتكىزدى. ىلە – شالا، حوتان، اقسۇ، قاشقار سىياقتى جىرلەر دە كەلەلى نىساد – ماردىڭ جۇمىسنى ترەكىس – ترەكىس باستاپ جانە قالىپنا كەلتىرىپ، جاڭا كەزەكتى كەلەلى نىسانداردىڭ جۇمىسنى باستاۇ، قۇرىلىسنى جۇرگىزۇ ورلەۇن جەدەل كوتەردى .

”نىسان قۇرىلىسنى ويداعىداي يگەرۇ كاسىپ سالاسىنىڭ دارەجەسىن ُوسىرۇدى، قۇرىلمىن ساپالاندىرىۇدى جەپەپ، ازار ۇلت بۇقاراسىنىڭ تابىسى سىزىمىن، باقت سىزەد – مەن، ھاۋپىسىزدىك سەزمەن كۇشىيتە ئتۇستى اارى شىنچياڭنىڭ قوعام ورنىقتىلغى مەن با – ياندى تىنىشىغىنا بەرىك نەگىز قالادى” ، – دەدى قۇمىل قاللىق پارتكومنىڭ ورنىباسار شۇجىي، قالا باىستىغى غۇلماچان رەيمى .

بىيل قۇمىل قالاسى مەملەكەتنىڭ، اۆتو – نوهمىالى رايوننىڭ سىرتاتەگىيالىق جانە دامۇ جوياسىنان، كاسىپ سالاسى ساپاساتىنان، قارجى قوسۇ بەتالىسىنان كوز جازىباي، ”8 ُگرى كاسىپ سالاسى شوعرىن”، قۇمىل

شىنچياڭدا ”2023 · ارداقتاۇ ·

انار بۇلت \ شىنچياڭ گازەتنىڭ ُتىم – شىسى رىن حۇا 3 – ايدىڭ 30 – كۇنى ۇرەمجىدەن ھابارلايدى. 3 – ايدىڭ 30 – كۇنى تۇستەن بۇرىن اۆتونومىيالى رايوننىڭ ”2023 · ارداقتاۇ · چىڭمېڭ كۇنى قاھارمان قۇرباندارعا ازا ُپىلدىرۇ” قىمىلغى ُورمەجى قالاسى قۇرباندار قابىرستانىندا باستالدى .

اۆتونومىيالى رايوندىق قوسنىان قايتقان اسكەرلەر سىتىرى مەڭگەرەمسە مەراپاتتاۇ، ەسكە اۋ باسقارماسىنىڭ باىستىغى سۇن لى بىلاي دەپ تانىستىڭىز، بىيل «جۇڭخۇا ھالىق رەسپۇبلىكاسىنىڭ قاھارمان قۇرباندار – دى قورعاۇ زاڭى» جاريالانغاندىن 5 جىل بولادى. تۇتاس رايون كولەمىندە ”2023 · ارداقتاۇ · چىڭمېڭ كۇنى قاھارمان قۇربان – دارعا ازا ُپىلدىرۇ” قىمىلن ورىستەتۇدەگى ماقتاس — توڭگەرستىك اعا بۇنىنداردىڭ ُمىزىن باسىپ، داڭقتىي جىلداردى قايتا ەسكە الپ، تۇتاس قوعامدا قاھارمان قۇر – بانداردى ارداقتايتىن، قاھارمان قۇرباندار – دى ساىعنا ەسكە الاتىن، قاھارمان قۇرباندار – دىڭ رۇحىنان ۇپىرەنئەنن قويۇ راي قالىپتاس – تىرۇ .

پىنا كەلتىرۇدى جانە قۇرىلىسنى باستاۇدى جەپەپىمىز“ ، – دەدى جاڭ بۇڭلياڭ .

قارجى — نىسان قۇرىلىسنى جەدەل – دەتۇدىڭ ُتۇپىرلى كەپىلى. اۆتونومىيالى رايون قارجى قۇزاۇ اراسىن بەلسەنە كەڭەيد – تىپ، ُتۇرلى شارالاردى قاتار قولدانۇ ارقىلى نىسان قۇرىلىسىنداعى قارجى قاجەتىن قامتامما – سىز ەتتى. مەملەكەتنىڭ قاتىستى مېنىستىرلىك – تەرىنە، كومپىتەتتەرىنە ماھلەتت بەرىپ تىل – دەسۇدى كۇشەيتىپ، ورتالىقنىڭ مەجە ەسە – بىندەگى قارجى قوسۇ، جەرگىلىكى ۇكىمەت – نىڭ ارنالۇي زاپومى، ساپاساتىق، وركەندەتۇ سىياىتى فينانس قۇرالدارى سىياقتى قارجىلىق قولداۇ مەن ساپاساتىق قولداۇعا بەلسەنە قول جەتكىزدى .

سونمەن بىرگە، نىسانداردى يگەرۇ، قارجى قوسۇدى جەپەۇ، ارتۇدى ورنىقتىرۇ ارنالۇي قارىز اقاشى سىندى ”قارجى تىمە – دىلىگىنىن” ُتۇرتىس ويداعىداي پايدالانىپ، ُتۇرلى فينانس قۇرىلمىدارىن سەنىمەدى قارىز اقشامەن قولداۇ تەبىنىن ارتتىرۇعا شابىتتاندە – رىپ، ھالىقتىق كاپىتالدى نىسان قۇرىلىسىنا ات سالىسۇعا باۇراپ، نەگىزدەك قۇرىلغىلار – عا، جىلجمائىتىن مۇلككە قارجى قوسۇدى اما – ناتتاۇ قورىن جۇپىلى ىلگەرلەتۇ سىياقتى تا – سىلدەر ارقىلى قارجى قوسۇدىڭ تاماشا اينال – مەن جەدەل قالىپتاستردى .

بىيل اۆتونومىيالى رايون شىنچياڭداى ُتۇپىندى كاسپورىنداردىڭ قارجى قوسۇ نە – ساندارى قۇرىلىسنى ساپكەستىرۇ، قىزمەت وتەۇ مەھناپىمىن كۇش سالا ورناتىپ، كەمەل – دەندىرىپ، شىنچياڭداى قارجى قوسۇ كولە – مى زور ُتۇپىندى كاسپورىنداردى نەگىز ەتىپ، ترىكىلىسىز، جوعارى ۇنىمەدى قارىم – قاتنىاس ارناسىن قالىپتاستىرىپ، قىيىنشىلىق قىسىپانغان قۇندىلدىرۇ جۇمىستارىن ويداعىداي سىتەپ، ُگرى كاسپورىنداردىڭ شىنچياڭدا كاسىپ سالاسى ورنالاسىمەن جانە قارجى قوسۇ كولەمىن ارتتىرۇنىنا قول جەتكىزدى .

بىيل اۆتونومىيالى رايون تاى كەلەلى نىسان قۇرىلىسنىڭ ساپاسىن جوعارىلاتىپ، ونىمدىلىگىن ارتتىرۇ ارەكەتىن باستاپ، نىساد – ماردى ساپكەسە ىلگەرلەتۇ جۇپەسنى ۇزدەك – سىز كەمەلدەندىرىپ، ساپالاندىرىپ، قارجى قوسۇ قۇرىلمىن ۇزدەكسىز جوعارد – لاتىپ، قارجى قوسۇ ساپاسىن ۇزدەكسىز ُوسىرىپ، جوعارى ساپالى دامۇدىڭ جاڭا قوزعاۇشى قۇاتىن، جاڭا باسىمدىغان قالىپتاس – تىردى . ُپىر قىدىرۇ قىزمەتنىڭ ىشكەرىلەي ورسىتەتىلۇى الدىڭغى 2 ايداعى شىنچياڭنىڭ تۇرقاىي مۇلككە قارجى قوسۇدا تاماشا باستا – مانى جۇزەگە اسىرۇ جويندە بەرىگەن جاۋابى بولدى . تيانشان الابىندا تالاي – تالاي كەلە – لى نىساندار ەكونومىكانى جوعارى ساپالى دا – مئۇدى ىلگەرلەتۇدىڭ كەپىنگى كۇش – قۇا – تىنا اينالىپ، ارتۇدى ورنىقتىرۇعا بەرىك نەگىز قالىندى .

چىڭمېڭ كۇنى قاھارمان قۇرباندارعا ازا ُپىلدىرۇ” قىمىلى باستانلىدى

دىرۇ ابدارشامى يىتتەرنەت جەلسىندە ازا بىل – دىرۇگە قىزمەت وتەۇمەن قامدادى. ازار ۇلت كادىلارى مەن بۇقاراسىنىڭ جۇڭخۇا قاھار – مان قۇرباندار ساپىنىنا، شىنچياڭ قاھارمان قۇرباندار ساپىنىنا كىرىپ جەلىدە ازا ُپىلدىد – رىپ، قاھارمان قۇرباندارعا گۇل ۇسىنىپ، لەپىز قالىدىرىپ، قاھارمان قۇرباندارعا بولغان قۇرمەتى مەن ساىغىنىشنى بىلدىرۇنە بولادى .

قازىر شىنچياڭ قوسنىنان قايتقان امە – كەرىلەر ۇيشىن الۇمەتنىڭ ُومىرى ”قاھار – مان قۇرباندارعا قۇرمەت ُپىلدىرۇ” ارنالۇي ستونىن اشىپ، قاھارمان قۇربانداردىڭ اڭغ – مەلەرىن بايانداپ، قاھارمان قۇربانداردىڭ نىگى سىتىرىن كورسەتىپ، تاراتىپ، قاھارمان قۇربانداردىڭ رۇحىن اسماقتاتتى؛ ُورمەجى قالاسى قۇرباندار قابىرستانى يىتتەرنەتتە قاھارمان قۇرباندارعا ازا ُپىلدىرۇ نۇوعىرىن اشتى؛ جەر – جەردەگى قوسىنان قايتقان اسكەرلەر سىتىرى تاراۋلارى دا قۇرباندارعا ازا ُپىلدىرۇ قىزمەتن بەلسەندىلىكەن ۇپىيداستىرىپ، ازا ُپىلدىرۇ قىمىلن تاماشا ورتامەن قامداپ، ساپالى قىزمەت وتەدى .

انار بۇلت \ شىنچياڭ گازەتنىڭ ُتىلىشى لى شېڭ 3 – ايدىڭ 30 – كۇنى ۇرەمجىدەن ھابارلايدى. 3 – ايدىڭ سو – ڭىنا دەپىن اۆتونومىيالى رايون ورتالىقنىڭ ەكوزەكتى قۇزاۇ – تەكسەرۇنە قاتىستى 13 ُتۇرلى رەتتەۇ – تۇزەتۇ مىندەتىن ورنە – داپ، ۇاقت ُتارتىپى بويىنشا ىلگەرلەلۇ تالابىنا جەتتى، باسقا مىندەتتەر تۇگەلدەي بەلسەندى تۇردە جوسپار بويىنشا تارتىپ – پەن ىلگەرلەتىلدۇ .

13 ُتۇرلى رەتتەۇ – تۇزەتۇ مىندەتى ەنەرگىيانى كوپ سارىپ ەتەتىن كاسپىتەر – دى جونگە سالۇ، اتوسفەرانىڭ لاستانۇن وڭاۇ، سۇ بايلىغىن باسقارۇ سىياقتى جاقتار – عا ساپادى .

ەنەرگىيانى كوپ سارىپ ەتەتىن كا – سپىتەردى جونگە سالۇ جاعىندا، سانجى ھۇيزۇ اۆتونومىيالى وبلىسى جۇندۇڭ ەكو – نومىيىكىلىق – تەنھىيكالىق اشۇ رايونىنداعى «گەن قازاتىن» 6 كاسپورىن زاڭ بويىنشا توتقاتىلدى، سانجى وبلىسى ۇلكەين – ساندى ماھلەت ارقىلى كاسپورىنداردىڭ ەلەكتىر دەن پايدالانوۇ ساندى ماھلەتتەنە تالداۇ جاساۇ، ناق مايداندا قۇزاۇ – انىق – تاۇ سىياقتى تاسىلدەر مەن باقلاۇ – باس – قارۇدى كۇشەيتىپ، 6 كاسپورىنغا مەر – زمەسىز ۇاقتتا ۇستىندە باقلاۇ – باسقارۇ، تەكسەرۇ جۇرگىزدى، تاى دا بەلەڭ بەرۇ جايىنى بايقالمايدى. 2022 – جىلى سانجى وبلىسى جۇندۇڭ ەكونومىيكالىق – تەنھىيكالىق اشۇ رايوننىڭ قازىركى ەنەر – كاسپ نىساندارى مەن ترگە تەپپەكشى بولغان ەنەر كاسپ نىساندارىن جان –

جاقتى سالالاپ، ”ەكى جوعارى، ُپىسر تومەن” نىسان ُتىزىمىن جاسادى، تەكسەرۇ ارقىلى قازىركى جانە ترگە تەپپەكشى بولغان نىساندار تۇگەلدەي مەملەكەتنىڭ، اۆتونومىيالى رايوننىڭ كاسپ سالاسى سا – سالاى مەن اشۇ رايوننىنىڭ كاسىپ سالاسى ورنىن تۇرقاتىندىرۇنا ۇيلەستەندىدى

(ياسى 1 – بەتتە)

وسزاماندىغان كاسپ سالاسى جۇپەپىسنى جەدەل ورناتىپ، رايونىمىزدىڭ ناقىي ەكونومىكا نەگىزىن ۇزدەكسىز بەكەمدەۇ، نىعايتۇ كەرەك .

لويپۇردان چارقىلىققا دەپىنگى تەمەر جول نىسانى — تارىم وپياتىن اينالغان تەمەر جول تورابىنىڭ ماڭىزدى قۇرامداس بولىگى. چارقىلىق ۇوڭزىلىندا ەركىن تۇنىياز نىساننىڭ ىلگەرلەتىلۇ جاعايدىن ەڭجەي – تەڭجەپىلى ۇغىسىپ، وسى تەمىر جول قۇرىلىسىنىڭ ماڭىزدى ُمانىن سىترا – تەگىيالىق دەڭگەيدەن تولىق تانىپ، مەمە – لەكەتتىك دامۇ جانە رەفورما كومپىتەتى سىياقتى قاتىستى تاراۋلارمەن ۇشتاسۇدى، ساپكەسۇدى جەدەلدەتىپ، نىسانداردىڭ ەرتە جۇمىس باستاۇىن، ەرتە قۇرىلىس جۇرگىزۇىن، ەرتە ونىمدىلك كورسەتۇىن ىلگەرلەتىپ، ”شىنچياڭ شىندەن شەڭبەر قالىپتاستىرۇ، شىنچياڭغا كىرىپ – شىقۇدى تەزەدتو” سىندى جول تورى ورنالاس – مەن ۇزدەكسىز كەمەلدەندىرىۇدى باسا دا – رىپتەدى .

چارقىلىق اۋدانى جاڭا ماتەرىيالدار كاسپ سالاسى باقتاشىسىندا ەركىن تۇنىياز ەرەكتشە ترانسفۇرماتور سەرىكتەستىگىنىڭ جىلۇ مەن ەلەكتىردى بىرلەستىرىپ ۇندىرۇ جانە جوعارى ساپىتقىقا يە كرەمەنى، جىسۇن لىتى كاسپىنىڭ باتتەريا دەڭگەيدىگە كومىر قىشقىل لىتى سىياقتى نىساندارنىڭ ىلگەرلەۇ جاعايدىن جۇمىس باسندا ۇغىسىپ، كاسپورىننىڭ تالاپ – تىلەكتىنە قۇلاق ُتۇرىپ، قىيىنشىلىقتاردى ساپكەستىرىپ سەشتى. مەيىكى ھېمىيا ەنەر – كاسپى، جۇڭئاي خىڭخۇى سىياقتى كاسە – پورنىدار، مۇن تارىم ۇنمىي الابىنىڭ زەر – دەلى جۇمىسى ورتالىغىندا ەركىن تۇنىياز كاسپورىننىڭ ۇندىرىس اينالپى، مۇناي – تايبىعى گاز بايلىغىن بارلاۇ – اشۇ سىياقتى جاعايدىلاردى ەڭجەي – تەڭجەپىلى ۇغىس – تى. ول بىلاي دەپ باسا دارىپتەدى؛

ەكولوگىيالىق وربانى فرىغاندى باقلاۇ، ناكەرۇ، رەتەۇ، تۇپتۇز ارغىلى ەكولوگىيالىق ىرگانىت قۇرىلىس جەپەپىك

اۆتونومىيالى رايون ورتالىقتىڭ قورشاعان ورتانى قورعاۇ بويىنشا قۇزاۇ – تەكسەرۇنە قاتىستى 13 ُتۇرلى رەتتەۇ – تۇزەتۇ مىندەتىن ورنىندادى

انىقتالدى .

قۇمىل قالاسىنداى ُتىشىنارنا كوك كومىر كاسپورىندارىنىڭ شاعىن قۇرىلىس – تى بەكىتىرىپ الپ، قۇرىلىستى ۇلكەيتىپ سالۇى، ۇندىرىس قۇاتىن ُوز بەتىنىشە ارتتىرۇى سىياقتى ماسەلەلەرگە مەڭزەس، كاسپورىنداردىڭ ارتىق ُوندىرىس قۇاتىد – نا يە كوكىستەندىرۇ پەشى شاعىلدى، بە – كىتىرىمەي تۇرىپ الدىمەن سالىنغان نە – ساندار ۇندىرىستەن توتقاتىلغاننان كەپىن، 2022 – جىلغى نىسانداردىڭ قورشاعان ورر – تاغا جاساپتىن نىقايلىن باعالاۇ، ھاۋپىسىز – دىكتى باعالاۇ سىياقتى راسمىياتتارى ورنە – مالدى . رەتتەۇ – تۇزەتۇ بارسىندا قۇمىل قالاسى ”ەكى جوعارى” نىسانداردى كىر – گىزۇگە رۇقسات ەتۇ وتكەلىن قاتاڭ يگەرپ، كومىردىڭ ھېمىيا ەنەر كاسپىنىڭ شىكزاتى رەتىندە، كەشەندى پايدالانىلۇ ونىمىدلىكىن ۇزدەكسىز جوعارىلاتىپ، كومىر ھېمىيا ەنەر كاسپىنىڭ جوعارى دەڭ – گەپلەنۇتۇ، كوپ نەگىزدەنۇ، تومەن كومىر قىشقىل گازدەنۇ بەتالىسىنا قاراي دامۇىن جەپەدى . سونمەن بىرگە، اۆتونومىيالى را – يوندىق ەكولوگىيالىق قورشاعان ورتا مەڭگەرەمسە بۇكىل رايوننىڭ قورشاعان ورتاغا جاساپتىن نىقايلىن باعالاۇدا بەكىتىل – مەي تۇرىپ الدىمەن سالۇ، بەكىتىپ سالا – ھاننان كەپىن ۇلشەمگە ۇيلەسپەۇ جاعادا. يىن سالالاپ، زاڭ بويىنشا، بەلگىلەمە بو – يىنشا ارنالۇ اداقتاۇ، رەتتەۇ – وڭاۇ جۇ – مىستارىن ورسىتەنتى .

اتموسفەرانىڭ لاستانۇىن وڭاۇ جا – عىندا، بىرگە ساقتانۇ، بىرگە وڭاۇ تالاپىن تىپانتاقتاندىرۇدا دارمەنىسىزدىك كورسەتۇگە مەڭزەس، اۆتونومىيالى رايوندىق ەكولوگىيا – لىق قورشاعان ورتا مەڭگەرەمسە ُگۇرۇمەجى، سانجى، شىخىزى، ۇچياچۇيى ۇڭىرىنىڭ اتموسفىرا ورتاسىنىڭ لاستانۇد – نان بىرگە ساقتانۇ، بىرگە وڭاۋدى اناغۇر – لىم كۇشەيتۇ جويندەگى پىكىردى» شىعا. رىپ، بېڭتۇان مەن جەرگىلىكى ورنىنىڭ

ارقىلى ساۋداگەر شاقىرۇدى، كاسپورىن ارقىلى كاسپورىندى جەتەكتەۋدى كور – نەكتىلەندىرىپ، كاسىپ سالاسى تىزىبەگە.

ىنڭ شەشۇشى بۇنىدارىن، جوعارى، تو – مەنگى بۇنىدارداى ساپكەستى كاسپورىن – داردى ترگە تەبۇگە جەتەكتەپ، كاسپ سالاسى كولەمىن ونان ارى زورايىتىپ، كاسپ فورماتىياسىن بايىتىپ، كاسپ سالاسى دەڭگەپىن جوعارىلاتاۇ كەرەك. نازاردى كومىر قىشقىل گازنىڭ شىعارلەك ۇىن ەڭ جوعارى مانگە جەتكىزۇ، كومىر قىشقىل گازىن بىيتىناراپانتدېرۇ نىساناسىنا شوعىرلاندىرىپ، نازا ەنەرگىيا، جاسىل كەين شارۋاشلىغى سىياقتىلاردى زور كۇشپەن دامىتىپ، دامۇ ُناسىلىن جاسىل تىپكە وزگەرتۇدى جەدەلدەتۇ كەرەك. عىلىم – تەنھىيكادا جاڭالىق اشۇ، كاسپ سالاسىن توعىستىرۇ، شارۋالاردى جەتەك – تەۇ، شارۋالارعا پايدا جەتكىزۇ سىياقتى جاقتاردا كۇش سالپ، جاسىل، وركانىكا – لى جەمىس – جېدەك، كوكونىس كاسپ سالاسى شوعىرىن نىعايتىپ، كۇشەيتىپ، ُمتپتى دە كوپ شارۋالاردى كىرىستى ارت – تىرىپ، بايۇعا جەتەكتەتۇ كەرەك. سۇ ۇنەمدەۋدى الدىڭغى ورنىغا قويۇعا تابان – دى بولپ، سۇ بايلىغىن ساپالى ورنالاس – تىرۇ قابىلتەن جوعارىلاتىپ، سۇ بايلىغە – نان ۇنەمدى، شوعىرلى، جوعارى ُنىمە – دى پايدالانۇدى جەپەۇ كەرەك. وزەن – كول باىستىغى ُتۇزىمىن ىشكەرلەي ىلگە – رلەتىپ، ەكولوگىيانى قورعاۇ مەن قالىپنا كەلتىرۇدەگى ُتۇپىندى يىنجەنەرىيالار قۇرىلىسنى كۇشەيتىپ، ەكولوگىيالىق ورتا – نىڭ ساپاسىن ۇزدەكسىز جوعارىلاتاۇ كەرەك. دامۇ مەن ھاۋىپسىزدىكتى اناغۇر – لىم ويداعىداي ُپىر تۇتاس جىگەرلەك كاسپورىندى قامتىغان ازار جاقتىڭ بەلسەندىد – لىگىن تولىق جۇمىلدىرىپ، ۇندىرىس ھاۋپىسىزدىگى جاۋابكەرشىلىگىن تىپانتاقتاندىرىپ، جوعارى ساپالى دامۇعا بەرىك نەگىز قالاۇ كەرەك .

ەكولوگىيالىق وربانى فرىغاندى باقلاۇ، ناكەرۇ، رەتەۇ، تۇپتۇز ارغىلى ەكولوگىيالىق ىرگانىت قۇرىلىس جەپەپىك

اۆتونومىيالى رايون ورتالىقتىڭ قورشاعان ورتانى قورعاۇ بويىنشا قۇزاۇ – تەكسەرۇنە

قاتىستى 13 ُتۇرلى رەتتەۇ – تۇزەتۇ مىندەتىن ورنىندادى

ەكولوگىيالىق قورشاعان ورتاسىنىڭ لاستا –

ۇنىان بىرگە ساقتانۇ، بىرگە وڭاۇ جۇلگە – لىك كەلىسىمىن جاسادى. شىنچياڭ ُزىمە – جى قالاىسىنىڭ، سانجى وبلىسىنىڭ، بېڭتۇان 6 – شىسىنىڭ، 8 – شىسىنىڭ، شىسىنىڭ ەكولوگىيالىق قورشاعان ورتا بىرلەسكەن مەھناپىمىن ورناتىپ، ” ُزىمە – جى – سانجى – شىخىزى” وڭىرىندە ات – جوسفەرانىڭ لاستانۇنىندا لاس زاتىناردى ەركەشە شىعارۇ شىگى مەن ەركەشە تىز – گىندەۇ تالابىن جاپايى اىتقارىپ، وڭىرلىك اتموسفەرانىڭ لاستانۇنىان بىرگە ساقتانۇ – دى، بىرگە وڭاۋدى اناغۇرلىم كۇشەيتتى .

سۇ بايلىغىن باسقارۇ جاعىندا ورنىن تەپكەن ولىقلىقتارعا مەڭزەس، اۆتونومىيا – لى رايوندىق سۇ يىگىلىكى مەڭگەرەمسە ُتۇرۇمى» 2022 – جىلغى سۇ بايلىغىن باسقارۇدىڭ ەڭ قاتاڭ تۇزىمىدىك باعالاۇ جوباسىن» جاسادى ازارى جىلدىق باعالاۋدى ورنىندا – دى . سونمەن بىرگە اۆتونومىيالى رايون سۇ بايلىغىن باسقارۇدىڭ ەڭ قاتاڭ تۇ – زىمىدىك باعالاۋىن اىتقارۇداعى سۇدان پايدالانوۇ جالبى مولشەرى، جەر استى سۇنىنىڭ جالبى مولشەرى قاتارلى نىسانا – لاردىڭ قۇن ارا سالماغىن ايقىنداپ، سۇ بايلىغىن ەڭ ۇلكەن بۇلجىماس شەكتەمە ەتۇگە تاباندى بولپ، سۇ بايلىغىن ۇنەم – دەۋدى، قورعاۋدى ەكونومىيكالىق، قو – عامدىق دامۇدىڭ جانە ەكولوگىيالىق ورر – كەنىيەت قۇرىلىسىنىڭ ازار جاعىمەن توغىستىردى .

مۇنان سىرت، ورتالىقتىڭ قورشاعان ورتانى قورعاۋدى قۇزاۇ – تەكسەرۇندە بىتىرۇگە تىاسپىرىلغان بۇقارانىڭ ارنىز – ارمان، اشكەرەلەۇ ماسەلىسى سانالاتىن 2087 ماسەلدەن (اۆتونومىيالى رايوننان 1755 ماسەلە، بېڭتۇاننان 332 ماسەلە) 20۱9 ماسەلە (اۆتونومىيالى رايوننان 1702 ماسەلە، بېڭتۇاننان 317 ماسەلە) نەگىزئەن ُپىتىرىلىپ بولغان نەمەسە ساتىلى تۇردە بىتىرىلگەن، ُپىتىرىلۇ مولشەرى %۹6. 7 بولغان .